

נוסח הודעה בדבר כוונה להתקשרות עם ספק כספק יחיד

משרד החינוך מעוניין להתקשר עם אוניברסיטת בר אילן, עוסק מורשה 580063683 לצורך מחקר המשך בנושא 'הערכת חוסר היציבות במסגרות לגיל הרך על רקע מגפת הקורונה: השלכות בקרב צוותי חינוך, הורים וילדים' לבחינת השפעות אי היציבות לטווח הארוך בתקופת חרום מתמשך.

מטרת התוכנית

מחקר בנושא "הערכת חוסר היציבות במסגרות לגיל הרך על רקע מגפת הקורונה: השלכות בקרב צוותי חינוך, הורים וילדים" הנערך ע"י ד"ר ענת מועד ופרופ' אסתי עדי-יפה (אוניברסיטת בר אילן) במסגרת קול קורא מס' 26/11.2021 למחקר בנושאים בחינוך הקשורים להשפעות תקופת הקורונה על מערכת החינוך, בחן את ההשפעה של חוסר היציבות במסגרות החינוכיות לגיל הרך במהלך מגפת הקורונה על רמות הלחץ, השחיקה והעזיבה בקרב הצוות החינוכי, וכן על התפקוד הרגשי-חברתי של הילדים והוריהם. ממצאי המחקר הצביעו על קשר בין אי היציבות בתקופת הקורונה לבין תחושות צוותי החינוך בשנים שלאחר מכן, כך, שב-2023 דווחה שביעת רצון נמוכה יותר, שחיקה גבוהה יותר, ונטייה גבוהה יותר לעזוב מאשר ב-2022. עוד נמצא כי יש קשר בין אי-יציבות בתוך המסגרת החינוכית לבין מדדי תפקוד רגשי וחברתי של ילדים ומדדי רווחה רגשית של הורים, לפי דיווחי ההורים.

אנו מבקשים להמשיך וללמוד, האם השפעות אלו מתקיימות גם בטווח הבינוני והארוך, גם כשנתיים לאחר תקופת הקורונה, בהינתן מצב משברי ביטחוני מתמשך (חרבות ברזל).

לצורך כך, אנו מבקשים להמשיך ולעקוב אחר המדגמים שנבחנו למשך 18 חודשים נוספים. קיים ערך רב במיוחד להמשך המחקר, אשר יוכל להאיר כיצד מצבי חירום ממושכים משפיעים על הסתגלותם של ילדים ועל תפקוד הצוותים החינוכיים, ובכך לספק תשתית מידע קריטית לעיצוב מדיניות חינוכית בעתות משבר. אנו מאמינים כי המשך המחקר יתרום תרומה משמעותית להבנת השפעות אי-היציבות במסגרות לגיל הרך על היבטים התפתחותיים וחינוכיים קריטיים, ויעניק למשרד החינוך כלי חשוב להתמודדות עם אתגרים קיימים ועתידיים.

המחקר הקודם נעשה במימון לשכת המדען הראשי במשרד החינוך. בהתאם לחוזה ולהוראות החשכ"ל זכויות היוצרים של הידע והכלים שייכים לחוקרות, ד"ר ענת מועד ופרופ' אסתי עדי-יפה.

פירוט התוכנית:

בהמשך למחקר הארוך שבוצע לבחינת השפעות אי-היציבות במסגרות לגיל הרך בתקופת הקורונה [תקופת משבר], ולאחריה [תקופת שגרה] אנו מבקשים להמשיך ולעקוב אחר אותם המדגמים שנבחנו למשך 18 חודשים נוספים, באמצעות אותם הכלים ובאותה שיטה. המחקר עד כה סיפק תובנות חשובות על ההשפעות ארוכות הטווח של אי-יציבות זו על צוותי חינוך, הורים וילדים, ונראה כי המשך המעקב יאפשר הבנה מעמיקה אף יותר של השלכות אלו בטווח הבינוני והארוך.

ב 18 חודשים אלו תהיינה שתי אבני דרך:

1.9.25-30.6.26 איסוף החומר ותיאור ראשוני של התוצאות

1.3.27 – 1.7.26 ניתוח של התוצאות והגשת דו"ח

בשלב זה חלק נכבד מהילדים שנכללו בשלבים הראשונים של המחקר כבר החלו את לימודיהם בבית הספר היסודי. מצב זה מאפשר לבחון כיצד אי-יציבות בגיל הרך קשורה גם למדדי הסתגלות, הישגים אקדמיים והתפתחות רגשית-חברתית במעבר לבית הספר. המחקר יכול לספק תובנות קריטיות לגבי הקשר בין חוויות חינוכיות מוקדמות לבין הסתגלות מוצלחת לביה"ס היסודי. בנוסף נוכל ללמוד על זמינות ותרומת התמיכה המקצועית שמקבלים הצוותים להפחתת השחיקה והעזיבה.

בנוסף, בהינתן כי בשנה וחצי האחרונות חוותה מדינת ישראל מלחמה מתמשכת, שהביאה לאתגרים חדשים עבור ילדים, הורים וצוותי חינוך (ילדים רבים חוו שינויים חדים באורח חייהם, בתנאי הלמידה ובתחושת הביטחון האישי שלהם, ואילו צוותי החינוך התמודדו עם עומסים רגשיים ונפשיים חסרי תקדים) במחקר ההמשך נוסיף ונלמד גם על תרומת משתנים אלו על השפעת אי יציבות המסגרות על עובדי ההוראה, הילדים וההורים. משנים אלו יתווספו וירחיבו את השאלונים שהועברו במחקר הקודם.

היקף פעילות מתוכנן

העברה נוספת של שאלונים ל- 400 מחנכים מצוותי חינוך ו- 650 הורים שלקחו חלק במחקרים הקודמים. השאלונים יועברו בתקופה מאי-יולי. משך המחקר מוערך ב 18 חודשים לצורך עיבוד הנתונים וכתיבה.

תקופת ההתקשרות המתוכננת: 1.9.25 – 1.3.27

המשרד שומר לעצמו להאריך את תקופת ההתקשרות לתקופה של עד 6 חודשים נוספים בהתאם להמלצה של הועדה המלווה ובכפוף להתאמה לתכנית האסטרטגית של המשרד באותה עת.

עלות: ₪ 150,000

ככל שיש גורם נוסף המסוגל לבצע את הפעילות, יפנה בהצעה מתאימה כאשר עליו לקחת בחשבון כי עליו לעמוד בדרישות הבאות:

- תשתית נתונים כמותית רחבה המייצגת לפחות שתי נקודות דגימה של הורים וילדים לאורך הקורונה והמלחמה, המאפשרות השוואה של השפעת מצב החירום הנוכחית על הסתגלותם של ילדי הגן ועל תפקוד הצוותים החינוכיים לתקופות קודמות, טרם המלחמה.
- ניסיון מוכח במחקר מדיניות רחב היקף בגיל הרך העוסק בילדים ובהורים.
- ניסיון בעבודה מחקרית בשיתוף משרד החינוך.
- ניסיון מוכח במחקרי אורך בגיל הרך.

באם יתקבלו הצעות נוספות, המשרד יפעל באופן הבא: הצעתו תועבר לשיפוט עמיתים של 2 חוקרים מהאקדמיה בתחום הרלבנטי. ההצעה המתאימה יותר לדרישות המחקר תבחר לביצוע המחקר.

תקופה	סה"כ
התקשרות ראשונה מ- 1.9.25 עד- 1.3.27	₪ 150,000

שנה ראשונה במסגרת מימוש אופציה מ- 2.3.27 עד- 1.9.27	ללא תוספת תקציב
סה"כ עלות לתקופה	150,000 ש"ח